

Lek = drama= lek

For oss er dramapedagogikkens viktigste oppgave å stimulere barns spontane symbolske lek. Vi bruker dramafagets virkemidler i hverdagen for å styrke barnas lek.

Av Stine Måreng

Etterstad barnehage er en kommunal barnehage i bydel Gamle Oslo. Vi har 67 barn under tre år og 68 barn over tre år fordelt på åtte avdelinger. Hver avdeling har to pedagogiske ledere og 2/3 assistenter. Ideen med å jobbe målrettet med drama og lekepædagogikk oppstod i 1983. Den betydning Etterstad barnehage har som dramabarnehage i dag er et resultat av de ansattes innsats gjennom 25 år.

Vårt arbeid med dramafaget.

Den mest spontane form for drama i vår kultur finner vi i barnas symbolske lek "late-som-om-lek". I denne leken gir barna form til tanker, følelser, opplevelse og erfaringer. Andre begreper som brukes om slik lek kan være imitasjonslek, rollelek, dramatisk lek, og fiksjonslek.

I vår barnehage har vi valgt å sikre barna kunnskaper og opplevelse gjennom lek. Ved å bruke voksenstyrte aktiviteter gir vi barna grunnleggende erfaringer gjennom bruk av kropp og sanser med hermeleker, sanseleker, boltreleker og sang – og musikkleker. Barna får også delta i dramaprosesser bygget rundt lys og skygge der både stiliserte figurer og barna selv deltar.

Vi har gjennom årene lært å benytte ulike dramametoder i arbeidet med barna. Noe vi har drevet mye med er å fortelle i rolle. Vi *blir* rett og slett en av personene i historien ved hjelp av en liten rekvisitt eller et kostyme. Voksne og barn bygger ulike miljøer (stasjoner) ute eller inne i barnehagen, i nærmiljøet eller i skogen der historien skal fortelles eller foregå sammen med barna. Og selvsagt skal det lekes. Det blir tilrettelagt for lek på de ulike stasjonene der historiene kan utdypes og gjentas med forskjellige materialer.

Vi har arbeidet med formidling på ulike måter i mange år. Når barna og de voksne har vært gjennom ulike prosesser sammen blomstrer leken og kreativiteten.

Den metoden vi har lært oss å jobbe med det siste året er Storyline. Det er en metode som er forholdsvis ny i sammenheng med barnehager. Storylinemetoden kjennetegnes ved at barna lærer om og utforsker et tema gjennom en fortelling basert på fiksjon.

Ved å bruke elementer fra barnas lek i forestillinger og teater, har vi sett at dette styrker lek, språk, sosial kompetanse, fantasi og kreativitet.

Dette gir igjen de voksne inspirasjon og et engasjement til å lage gode og morsomme *formidlinger*. Vi har fellessamling en gang i uken for alle småbarna og en samling for de største. Her vi ser mye lek i etterkant.

Barn er et kritisk og ærlig publikum som spontant gir sin respons. Når *formidlingen* er forberedt og levende er vår erfaring at barna er engasjerte, deltagende og undrende til det de opplever.

Fire fortellinger på ett år

Vi har en udelt positiv erfaring med å arbeide med *en* fortelling med utgangspunkt i *et* tema over en periode på to til tre måneder. Derfor har vi fire temaer i løpet av et år. Dagsrytmen vår sikrer barna tid til sammenhengende lek og aktivitet både formiddag og ettermiddag ute som inne. Det gir mulighet til bearbeiding og fordyping i barnas egen takt.

”Muntlig fortellertradisjon/eventyr” er fast tema fra januar til mars for alle. Hovedmålene er å gi barna kjennskap til folkeeventyr, god opplevelser av muntlig fortellertradisjon, ferdigheter med ulike lekekoder og teaterteknikker samt kunnskap om hverdag og fest i eventyret. Ellers kan den enkelte avdeling utvikle egne temaer.

For eksempel har en avdeling laget en fortelling om barnehagens vaskemaskin som hadde mistet lyden sin. For å høre bedre ble det laget utstyr som høretrakter (kremmerhus i papir, nydelig dekorert). Det ble eksperimentert med å lage vaskemaskinlyd, og det ble skapt glede, gru og undring på en tur i skogen ved Skullerud i Østmarka på leting etter den forsvunne lyd. Voksenstyrte innspill, aktiviteter og ulike formidlingsformer taes i bruk for å videreutvikle fortellingen. Historien utvikler seg i samspillet mellom de voksnes kompetanse og barnas fantasi.

Det handler i bunn og grunn om tid, og det har vi i barnehagen. Vi arbeider langsiktig og systematisk med det som er valgt som pedagogisk profil. Vi rekrutterer personale med ulike hovedinteresser. Det som er viktigst for oss er interessen for å arbeide ut i fra barnehagens syn på lek. Førskolelærere med fordypning innen musikk og drama søker i stor grad til oss.

Etter hvert har vi utviklet nyttig skriftlig materiale, og vi har opparbeidet et lager med utstyr og et rikt bildemateriale fra eventyr, fortellinger og litteratur som daglig er i bruk. Dette

utstyret brukes med stort engasjement av barn og personale. Samlet sett gir dette også et bilde av hvordan det daglig arbeides med rammeplanen med fokus på drama, musikk og språk.

”Historien om den bitte lille kone”

Her blir *Historien om den bitte lille kona* fortalt med figurer for en småbarnsgruppe.

Ivrigt barn fortsetter leken med figurene etter at fortellerstunden er avsluttet.

Her har de voksne funnet frem utkleddningsklær og utstyr – som gir barna inspirasjon til rollelek.

Vi bidrar til barnehagens fagmiljø

Vårt bidrag er at vi fastholder barnehagens grunnleggende innstilling til at barns lek er verdifull i seg selv. Vi gjør det også ved å utvikle metoder for å stimulere barns lek. Et eksempel på det er utvikling av forestillinger for barn. Derfor arrangerer Etterstad barnehage hvert år egen teaterfestival. Her viser personalet egenproduserte forestillinger med seg selv som aktører. Bydelens barnehager og andre interesserte barnehager blir invitert. I løpet av en uke i mai 2008 kunne barnehagene velge mellom ti ulike forestillinger. Enkelte forestillinger ble vist flere ganger.

Forestillingene blir vist på utelekeplassen eller i barnehagens lokaler. I forkant finpusser vi på de av årets forestillinger fra fellessamlinger som vi og barna er mest fornøyd med. Målet er å gi barna gode teateropplevelser, samtidig som vi vil inspirere det besøkende barnehagepersonalet til å gå i gang der de er.

Teaterfestivalen er et krevende og morsomt arrangement som løfter både barnehagen og den enkelte medarbeider..

Det er viktig å dele erfaringer og derfor stiller vi gjerne opp for høgskolemiljøer, kunst og kulturinstitusjoner, i tillegg til barnehager fra fjern og nær. Vi tilbyr studiebesøk, deltagelse i ulike prosjekter, lager kurs for barnehagepersonale som vil lære nye drama – og musikkmetoder.

Under studiebesøk får de besøkende et innblikk i hvordan vi er kommet dit vi er i dag. Det er viktig å stille krav til de som ønsker å jobbe hos oss. Utover at de må by på seg selv må de være mottakelige for opplæring. De må inngå i læreprosesser både individuelt og sammen med hele personalgruppen og delta når vi drar på studiebesøk eller teaterfestivaler.

Før vi tok i bruk metoden Storyline fikk alle ansatte opplæring det ble også holdt to musikkurs ved Kirsti Ese, Høgskolen i Oslo, med tema ”Hvordan kan vi oppdage og støtte småbarnas kompetanse i forhold til kunst, kultur og kreativitet”. Det var et kurs om hvordan vi kan ta i bruk sang, musikk og fortelling i hverdagslivet.

Kirstine Måreng Teamleder i Etterstad barnehage, Bydel Gamle Oslo

Artikkelen er trykt i ”Barnehagefolk” nr 1 2009